

TAMPERE, HAUTALANKATU 32 LUONTOSELVITYS

Marko Vauhkonen & Jari Kaitila

29.8.2023

TAMPERE, HAUTALANKATU 32

LUONTOSELVITYS

Sisälllys

1 Johdanto	3
2 Aineisto ja menetelmät	3
2.1 Selvitysalue	3
2.2 Lähtöaineisto	4
2.3 Maastotyöt	4
3 Tulokset	5
3.1 Yleiskuvaus.....	5
3.2 Arvokkaat luontokohteet ja lajiesiintymät	7
4 Yhteenveto ja suositukset	7
5 Lähteet ja kirjallisuus.....	8

Kansi: Näkymä selvitysalueen kaakkoisosasta kiinteistöltä 837-584-5-35.

Valokuvat © Marko Vauhkonen.

1 JOHDANTO

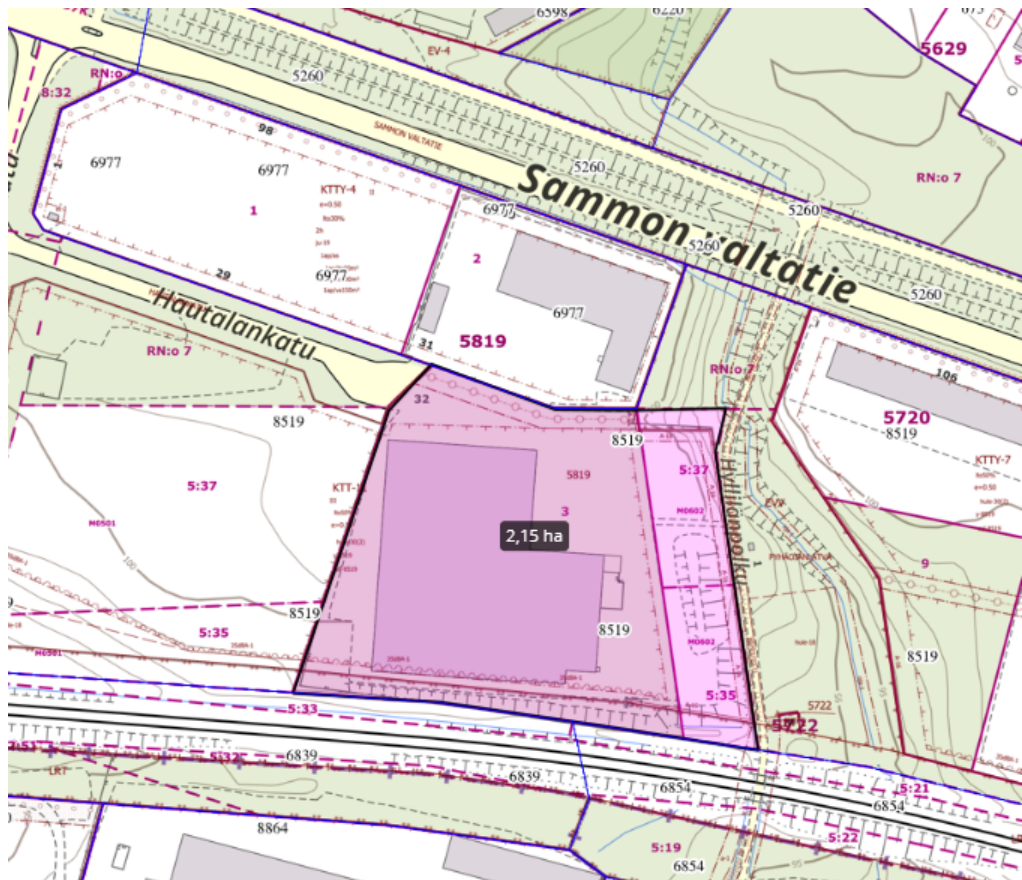
Tampereella osoitteessa Hautalankatu 32 sijaitsevaa kiinteistöä ja kahta sen itäpuolista määrääalaa koskeva asemakaavoitushakemus on jätetty Tampereen kaupungille.

Maankäytön suunnittelua varten tarvitaan ajantasainen tieto kaavoitettavan alueen luonnonoloista ja mahdollisista luontoarvoista. Hautalankadun alueen luontoselvitys tilattiin Ympäristösuunnittelu Enviro Oy:ltä, jossa työn on tehnyt biologi, FM Marko Vauhkonen. Perhosten osalta työn on tehnyt erityisasiantuntija Jari Kaitila.

2 AINEISTO JA MENETELMÄT

2.1 Selvitysalue

Selvitysalue käsittää osoitteessa Hautalankatu 32 sijaitsevan kiinteistön 837-37-5819-3 sekä sen itäpuoliset määrääalat kiinteistöistä 837-584-5-35 ja 837-584-5-37, jotka rajautuvat idässä Hyllilänpolkuun. Selvitysalueen sijainti ja rajaus ilmenevät kuvasta 1.

Kuva 1. Luontoselvitysalueen sijainti ja rajaus. Lähde: Tampereen kaupunki.

2.2 Lähtöaineisto

Esiselvitysvaiheessa tarkistettiin selvitysalueen ja sen lähiympäristön aiemmat luontotiedot ympäristöhallinnon rekistereistä ja paikkatietoaineistoista (Suomen ympäristökeskus, Avoin tieto), Suomen Lajitietokeskuksesta (www.laji.fi), Suomen metsäkeskuksesta (www.metsakeskus.fi) ja Tampereen kaupungilta. Lisäksi tehtiin selvitysalueen kartta- ja ilmakuvatarkastelu sekä suunniteltiin maastotöiden toteuttaminen tarkemmin.

Selvitysalueelta ei ollut käytettävissä aiempia tietoja arvokkaista luontokohteista tai huomionarvoisten eliölajien esiintymistä. Kohteen länsipuolelta on tallennettu joitakin havaintoja huomionarvoisista lintulajeista (Suomen Lajitietokeskus). Lisäksi lähialueelta on vanhat, sijainniltaan epätarkat havainnot ketoneilikasta sekä kelta- ja musta-apilasta (Suomen Lajitietokeskus). Kaikki em. kasvilajit on luokiteltu (Hyvärinen ym. 2019) Suomessa silmälläpidettäviksi (NT).

2.3 Maastotyöt

Luontoselvitys tehtiin asemakaavatarkkuudella soveltaen ympäristöhallinnon ohjeita (Mäkelä & Salo 2021, Nieminen & Ahola 2017, Sierla ym. 2004). Maastossa käytettiin GPS-paikanninta (Garmin 62s), jolla luontokohteet ja lajien havaintopaikat voitiin paikantaa riittävällä tarkkuudella.

Luontoselvitystä varten tehtiin kaksi maastokäyntiä. Ensimmäisellä käynnillä 28.6.2023 tehtiin perhosia koskeva esiselvitys (Jari Kaitila). Tällöin havainnoitiin huomionarvoista perhoslajistoa sekä arvioitiin kasvillisuuden ja elinympäristöjen laadun perusteella, onko alueella huomionarvoisten perhosten esiintymispotentiaalia. Huomionarvoisilla lajeilla tarkoitetaan tässä yhteydessä EU:n luontodirektiivin liitteiden II ja IV(a) lajeja, erityisesti suojeltavia lajeja, valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaisia lajeja sekä silmälläpidettäviä lajeja.

Toinen käynti tehtiin 3.8.2023 (Marko Vauhkonen). Selvitysalue käveltiin kattavasti läpi lukuun ottamatta jo rakennettuja tai asfaltoituja alueen osia. Maastossa inventoitiin kohteen kasvillisuutta ja putkilokasvistoa, joista kirjattiin muistiin yleiskuvaus ja mahdolliset erityispiirteet.

Maastossa selvitettiin arvokkaiden luontokohteiden esiintyminen. Näitä ovat mm. luonnonsuojelulain 64 §:n mukaiset suojellut luontotyyppit, vesilain 2 luvun 11 §:n ja 3 luvun 2 §:n mukaiset pienvesikohteet, metsälain 10 §:n mukaiset elinympäristöt ja Suomessa uhanalaiset luontotyyppit (Kontula & Raunio 2018a, b). Lisäksi arvioitiin, onko alueella kohteita, jotka täyttäisivät METSO-ohjelman kriteerit (Syrjänen ym. 2016). Todetut luontokohteet rajataan kartalle ja arvotetaan.

Myös huomionarvoisten putkilokasvilajien (luontodirektiivin liitteiden II ja IV(b) lajit, erityisesti suojeltavat, valtakunnallisesti ja alueellisesti uhanalaiset lajit, silmälläpidettävät sekä muut vaateliaat tai harvinaiset lajit) esiintyminen inventoitiin elokuun maastokäynnillä. Huomionarvoisten kasvilajien esiintymät paikannetaan ja niistä kirjataan ylös mm. runsaustieto.

Maastokäynneillä havainnoitiin myös muuta eliölajistoa siltä osin kuin se oli ajan-kohta huomioiden mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Luontoselvityksen osana arvioitiin huomionarvoisen lajiston (ks. edellä) kannalta merkittävät elinympäristöt tai kohteet sekä mahdolliset lisäselvitystarpeet.

3 TULOKSET

3.1 Yleiskuvaus

Kiinteistö 837-37-5819-3 on lähes kokonaan asfaltoitua ja rakennettua aluetta. Sen länsi- ja eteläreunalla on joutomaa-alueita, jota on pieneltä osin käytetty varastointiin. Joutomaakaistaleet ovat suurimmaksi osaksi puuttomia ja niillä kasvaa mm. komealupiinia, maitohorsmaa, pietaryrttiä, pelto-ohdaketta, leskenlehteä, pujoa, voikukkia, valko- ja alsikeapilaa, siankärsämöä ja eri heinälajeja. Kiinteistön lounaiskulmassa on nuorta lehtipuustoa.

Kuva 2. Joutomaakasvillisuutta kiinteistöllä 837-584-5-37.

Selvitysalueeseen kuuluvilla määräaloilla kiinteistöistä 837-584-5-37 ja 837-584-5-35 vallitsee samankaltainen pientareiden ja joutomaiden kasvilajisto (kuva 2). Pohjoisemmalla määräalalla tavataan em. lajien lisäksi keltakannusruohoa, ketohanhikkoa, peltovalvattia, koiranputkea, ojakärsämöä, hietakastikkaa, niittyjuolaa ja niukasti kyläkarhiaista. Sen pohjois- ja itäreunoilla kasvaa vähän nuorta koivua ja harmaaleppää sekä kiiltopajua.

Hyllilänpolulle johtavan päällystetyn kulkuväylän eteläpuolella on kasattu maa-aineksia pitkäksi valliksi. Vallille on kasvanut tiheä nuori lehtipuusto (kuva 3), joka jatkuu eteläisemmän määräalan itäreunaa pitkin selvitysalueen kaakkoiskulmaan saakka. Harmaalepän ja koivun lisäksi tavataan kiiltopajua, haapaa ja raitaa. Metsikön pohjoisosassa aluskasvillisuus on heinävaltainen (kastikat, nurmipuntarpää, nurmilauha). Muilta osin eteläisemmällä määräalalla vallitsevat komealupiini ja pietaryrtti (kansikuva). Lisäksi tavataan monia edellä lueteltuja kasvilajeja. Asfaltoidun pihan reunalla kasvaa nuori palsamipoppeli.

Kuva 3. Nuorta lehtipuustoa kiinteistöön 837-584-5-37 kuuluvan määräalan eteläosassa.

3.2 Arvokkaat luontokohteet ja lajiesiintymät

Selvitysalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 -alueita, valtakunnallisten luonnonsuojeluohjelmien kohteita, luonnonsuojelualueita, suojeltuja luontotyyppisiä tai luonnonmuistomerkkejä.

Maastoselvityksessä ei todettu kohteita, jotka täyttäisivät luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisten suojeltujen luontotyyppien, vesilain 2 luvun 11 §:n ja 3 luvun 2 §:n mukaisten pienvesikohteiden tai metsälain 10 §:n mukaisten elinympäristöjen kriteerit. Selvitysalueella ei ole Suomessa uhanalaiseksi luokiteltuja (Kontula & Rautio 2018a, b) luontotyyppisiä tai METSO-ohjelman kriteerit (Syrjänen ym. 2016) täyttäviä kohteita.

Selvitysalueelta ei ole ennestään tiedossa huomionarvoisten (ks. alaluku 2.3) putkilokasvien tai muiden eliölajien esiintymiä. Sellaisista ei tehty havaintoja myöskään tämän luontoselvityksen maastokäynneillä lukuun ottamatta kiinteistöllä 837-37-5819-3 pesinyttä västäräkkiä. Laji on luokiteltu (Hyvärinen ym. 2019) Suomessa silmälläpidettäväksi (NT). Västäräkki on yleinen rantojen, soiden ja hakkuuaukeiden sekä pelto- ja kulttuuriympäristöjen lintulaji, jonka erityiselle huomioimiselle maankäytön suunnittelussa ei ole tarvetta.

Hautalantien selvitysalueella ei arvioitu olevan huomionarvoisten eliölajien kannalta tärkeitä tai merkittäviä elinympäristöjä tai kohteita. Selvitysalueella ei ole esimerkiksi liito-oravalle soveltuva metsää tai lepakoille mahdollisia tärkeitä saalistusalueita. Perhosia koskevassa esiselvityksessä ei todettu uhanalaisille tai muille huomionarvoisille lajeille potentiaalisia elinympäristöjä.

4 YHTEENVETO JA SUOSITUKSET

Hautalankadun alueen luontoselvityksessä ei todettu sellaisia erityisiä luontoarvoja, jotka tulisi ottaa huomioon alueen maankäytössä ja sen suunnittelussa.

Kansallisesti haitallisista vieraskasvilajeista selvitysalueella todettiin esiintyvän komealupiini. Sen esiintymät tulee pyrkiä hävittämään mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi tulee huolehtia siitä, ettei kasveja, niiden osia tai siemeniä sisältäviä maa-aineksia siirretä uusille kasvupaikoille.

Selvitysalueen luonnonolojen ja tehdyn asiantuntija-arvioinnin perusteella ei ehdoteta täydentäviä lajistoselvityksiä.

5 LÄHTEET JA KIRJALLISUUS

- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019: Suomen lajien uhanalaisuus. Punainen kirja 2019. – Ympäristöministeriö ja Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 704 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018a: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. – Suomen ympäristö 5/2018:1–388.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018b: Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset. – Suomen ympäristö 5/2018:1–925.
- Mäkelä, K. & Salo, P. 2021: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle. – Suomen ympäristökeskuksen raportteja 47/2021:1–346.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017:1–278.
- Sierla, L., Lammi, E., Mannila, J. & Nironen, M. 2004: Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. – Suomen ympäristö 742:1–113.
- Syrjänen, K., Hakalisto, S., Mikkola, J., Musta, I., Nissinen, M., Savolainen, R., Seppälä, J., Seppälä, M., Siitonen, J. & Valkeapää, A. 2016: Monimuotoisuudelle arvokkaiden metsäympäristöjen tunnistaminen. METSO-ohjelman luonnon-tieteelliset valintaperusteet 2016–2025. – Ympäristöministeriön raportteja 17/2016:1–75.